

Temadag om den grønne trepart

Inspiration til et event med folkelig oplysning og lokal samskabelse i fokus

**GRØNT
OMSTILLINGS
FORBUND**

Forord

Den grønne trepart skal sætte gang i en omfattende forandring af vores natur og landbrug. Men hvordan skaber man et arrangement, der både giver faglig indsigt og folkelig forankring? Hvordan gør man den grønne trepart konkret og jordnær? Hvordan sikrer man, at foreninger og borgere bliver ligeværdige aktører – ikke bare tilhørere? Og hvordan skaber man tid til de samtaler, der fører til handling?

Denne erfaringsopsamling deler læringer fra vores temadag på Roskilde Bibliotek den 5. februar 2026, hvor vi afprøvede nogle bud på disse spørgsmål.

Indholdsfortegnelse

Om denne tekst	3
Konceptet i korte træk	4
1. Folkelig oplysning og samskabelse med fokus på lokale aktørers rolle i realiseringen af treparten	4
2. Konkretiser treparten og gør den helt lokal, fysisk og jordnær.	7
3. Start ud med faglige oplæg fra anerkendte videns personer og lokale forvaltere	8
4. Kombiner alle disse elementer i programmet ved at veksle mellem	9
Vigtige overvejelser i processen	12
1. Rammesætning	12
2. Planlægning og kontakt til aktører	14
3. Planlæg rummet	15
4. Markedsføring	16
5. Afvikling	17
6. Opfølgning	18
Kontakt og spørgsmål	19

Om denne tekst

En temadag om den grønne trepart kan i jeres lokalområde være med til at skabe engagement, dialog og vidensdeling. Den grønne trepart er kompleks, teknisk og kan virke abstrakt. Men bag tallene ligger konkrete landskaber, lokale naturområder og fællesskaber, der allerede arbejder med tingene. Vores temadag i Roskilde blev skræddersyet til at dykke ned i treparten på en måde, der skulle bidrage til folkelig oplysning og lokal samskabelse. Det gjorde vi ved at fokusere på:

✨ Et jordnært emne, der knytter sig til treparten, men som mennesker kan relatere til – her hvordan vi skaber mere og bedre lokal natur.

✨ Folkelig forankring – ikke bare oplysning til folket, men oplysning med og af folket.

✨ Foreningerne som hovedpersoner – ikke kun eksperter på scenen, men lokale aktører der viser vejen

✨ Tid til samtale – ikke bare oplæg, men rigelig plads til dialog og snak mellem foreninger, oplægsholdere og publikum.

Denne erfaringsopsamling er til jer, der overvejer at afholde et arrangement som dette om den grønne trepart i jeres lokalområde – måske er I en forening, et bibliotek, en kommunal enhed eller en gruppe engagerede borgere. I kan bruge guiden som:

- En erfaringsbaseret guide med konkrete overvejelser og læringer fra [temadagen på Roskilde Bibliotek, 5. februar 2025](#)
- En fortælling om, hvordan man kan arbejde med særligt fokus på folkelig oplysning kombineret med lokal samskabelse

Dette er altså ikke en generel "sådan laver du events"-manual, en færdig opskrift der kan kopieres 1:1 eller en komplet tjekliste for alle praktiske detaljer, men en samling inspirationer til arbejdet.

💡 Har I brug for generel hjælp til at arrangere events og drive foreningsarbejde?

Her er nogle nyttige ressourcer:

- [Frivillighed.dk](#) – omfattende guides til alt fra fundraising til tavshedspligt
- [Dansk Folkeoplysnings Samråd \(DFS\)](#) – støtte og rådgivning til folkeoplysende foreninger

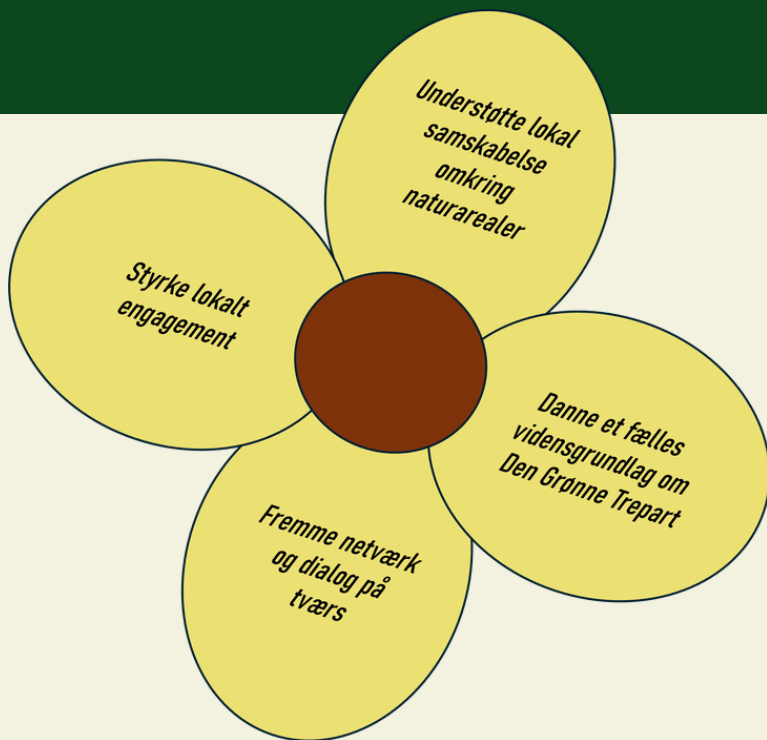
Konceptet i korte træ

Vi formulerede fire formål med temadagen. Konceptet blev udviklet for at understøtte disse formål ved at fokusere på følgende fire greb.

1. Folkelig oplysning og samskabelse med fokus på lokale aktørers rolle i realiseringen af treparten.

Med fokus på samskabelse, lokalt engagement og netværk og dialog var det ikke nok blot at levere oplysning om treparten. Vi var forpligtet på at skabe et format, der gav de bedste betingelser for, at deltagerne kunne oplyse hinanden. Dette gjorde vi bl.a. ved at:

→ **Skabe temadagen i samarbejde med det lokale bibliotek.** Biblioteket var ikke bare et praktisk men et strategisk valg, og ikke bare en lokation men en partner. Biblioteket samler og har kontakt til alle grupper af borgere. Det er et neutralt rum med folkelig tillid, hvilket betyder noget, når man skal tale om noget så politisk som den grønne trepart og om styrkeforholdet mellem natur og alle mulige andre interesser. Endelig spiller biblioteker en voksende rolle i grøn omstilling og har deres egne kommunikationskanaler og ressourcer. De er vant til at skabe rum for debat og læring og har erfaring med at facilitere møder mellem forskellige grupper i lokalsamfundet. Biblioteket som ramme sendte et signal: Dette er for alle, det er folkeligt, og det er ikke en særinteresse-ting.

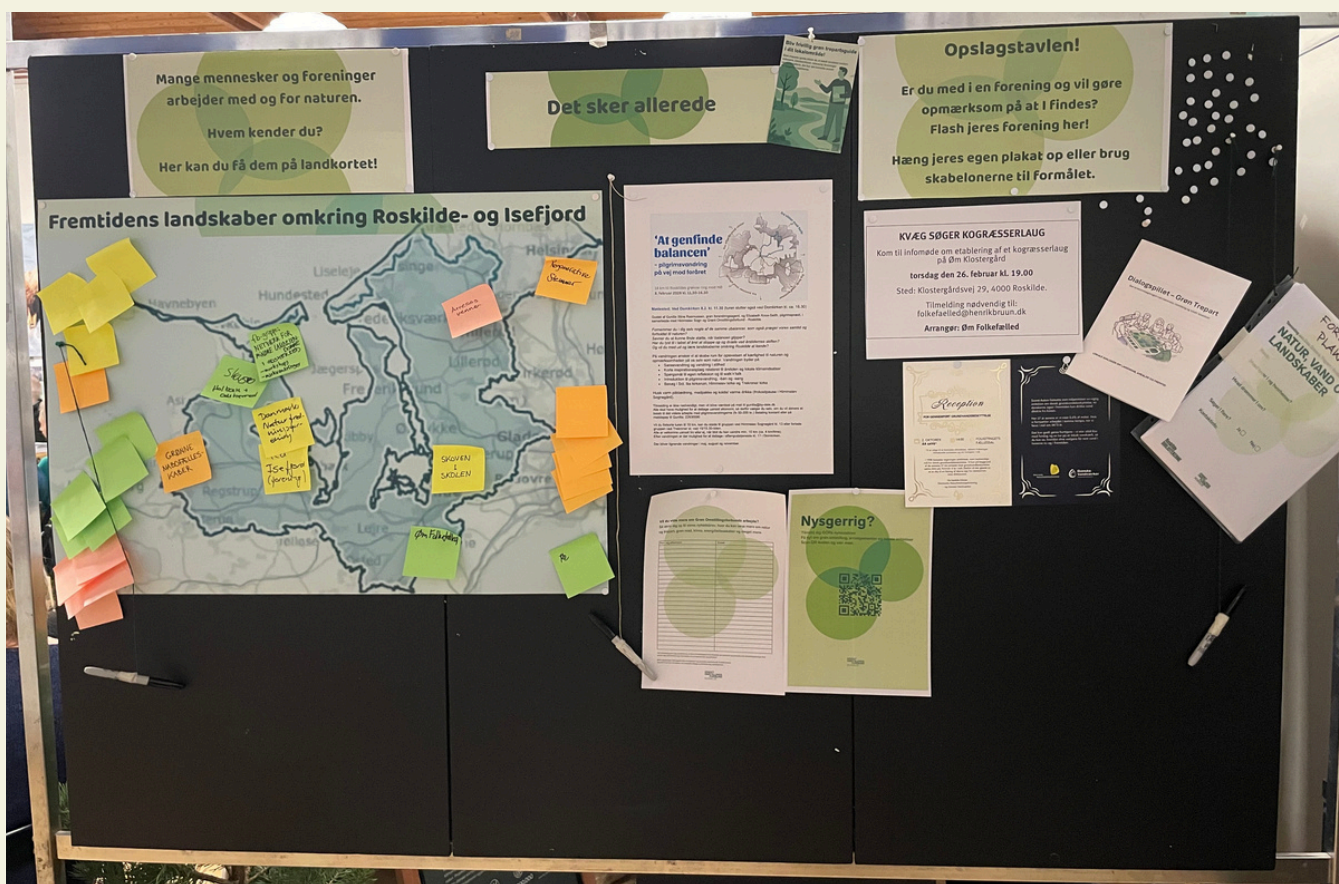

→ **Indrette salen med foreningsborde** til inviterede foreninger, der kunne have en stand og modtage besøgende mellem aktiviteterne på scenen.

→ **Invitere en række af de lokale foreninger til at pitche deres projekt fra scenen** som invitation til videre snak ved foreningsbordene i pauserne

→ **Skabe fysiske muligheder og inspiration til handling** og hvordan man som borger kan være med. Bl.a. ved at give god tid til snak med foreningerne, men også via interaktive opslagstavler og analoge debatvægge. Vi lavede:

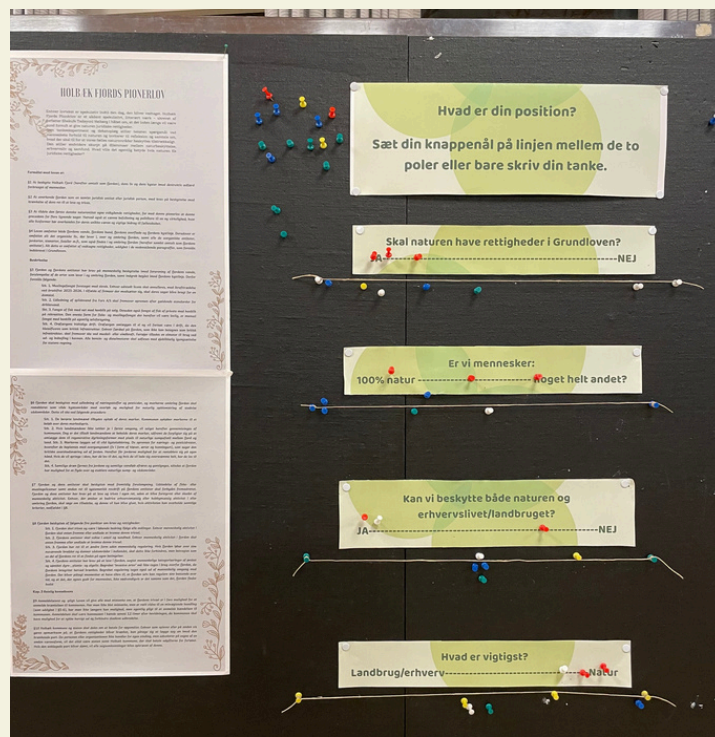
- Opslagstavle med mulighed for opslag fra små lokale foreninger - for at synliggøre dem, der arbejder med natur eller landskaber, men som ikke har materiale til en stand.
- Skabeloner til foreningsplakater, til de foreninger der ikke selv har plakater.
- Lokale kort, hvor folk kunne få de grupper og projekter, de kender, "på landkortet"

- Drømmevæg, som inviterer publikum til at hænge ideer og ønsker til deres landskab op.

- Et plakatoptyk af Shekufe Heibergs Pionerlov for Holbæk Fjord kombineret med analoge holdnings-barometre som inviterede til at markere sine standpunkter.

👉 **Vigtigt: tænk i, hvordan man kan hjælpe enhver forening eller initiativ til at synliggøre sig - også dem der ikke har materiale til en stand eller en plakat at hænge op.**

2. Konkretiser treparten og gør den helt lokal, fysisk og jordnær.

Dette gjorde vi bl.a. ved at:

→ **Fokusere på udvalgte emner** knyttet til treparten, som alle mennesker kan forholde sig til: fjordene, drikkevandet, skov og natur. For mange er det svært at forholde sig til de mange tekniske, forvaltningsmæssige elementer, men nemmere at forholde sig til deres lokale landskaber og f.eks. hvordan vi kan skabe mere og bedre natur.

→ **Hænge lokale omlægningskort op**, som folk kan gå og se på i pauserne. De viste sig at være rigtig gode samtalestartere og gjorde det nemmere at forholde sig til de planer, problematikker og løsningsforslag, som oplæggene handlede om. Pludselig blev det konkret: "Nå, det er lige dér ved min have!"

→ **Fylde salen og programmet med andet end viden og holdninger!** F.eks.:

- foreningernes plakater, materiale, formidlings-installationer mv.
- omlægningskort, plancher mv.
- tang, træer, smagsprøver mv.
- musik, kunst, poesi, litteratur. Overvej: vil I slutte dagen med et kulturelt aftenprogram med oplæsning og musisk talk? Eller skal det lægges ind i programmet?

→ **Gøre det smukt.** Den grønne trepart handler om natur og landskaber. Lad det skinne igennem i jeres rum. Det er ikke spild af tid at tænke i æstetik og stemning.

3. Start ud med faglige oplæg fra anerkendte videnspersoner og lokale forvaltere.

Her var det vigtigt at:

- **Der blev givet en bredere kontekst** - f.eks. status for den samlede trepart, situationen omkring biodiversitet, grundvand, store naturarealer, hele fjorden mv., der satte de øvrige indlæg ind i den større sammenhæng.
- **Oplæggene ikke var politiske** som holdningsindlæg i en debat, men fokuserede på at skitsere den faglige baggrund for den grønne trepart og de beslutninger, der nu er taget i forbindelse med den.
- **Forvalterne talte direkte til forsamlingen** (f.eks. gymnasieeleverne), så deres levering af viden oplevedes som personlig og tillidsskabende.
- **Der blev zoomet ind** på de lokale landskaber og omlægningsplaner.

4. Kombiner alle disse elementer i programmet ved at veksle mellem:

- **Faglige oplæg** (20-30 min) – dybde og ekspertviden
- **Foreningspitch fra scenen** (10 min) – inspiration og konkret handling
- **God tid ved foreningsbordene** (30 min) – nysgerrighed, dialog og relationer

💡 **Læring:** Vi valgte tid ved bordene frem for plenumdiskussion og debat på scenen. Det betød, at vi mistede den fælles debat, bortset fra nogle enkelte spørgsmål fra salen. Vi kunne måske have haft én kort faciliteret samtale på scenen, hvor publikum kunne stille spørgsmål. Til gengæld undgik vi lange kommentarer fra publikum og gav i stedet deltagerne mulighed for at styre deres egne samtaler i pauserne, hvor deltagerne selv kunne vælge, hvad de ville dykke ned i og tale så længe de havde lyst. Det skabte mere autentiske samtaler.

Denne vekslen mellem at lytte fra salen og tale ved bordene gav folk forskellige muligheder for at engagere sig. Nogle har brug for at lytte først, andre lærer bedst gennem samtale. Ved at veksle mellem formaterne ramte vi bredere.

DAGENS PROGRAM

Velkomst & oplæg: Den grønne trepart – baggrund, status og muligheder
Faglige oplæg ved Biodiversitetsrådet, KL og Roskilde Kommune

God tid til pause - åbent ved foreningsstandene

Fagligt indlæg 1: Kan vi sikre vores drikkevand gennem den grønne trepart – og hvad skal der til?
Oplæg ved Danske Vandværker

Det gør vi allerede – Lokale foreninger og aktører fortæller om deres arbejde med blandt andet skovplantning, grundvandsbeskyttelse og indsatser i Roskilde- og Isefjord-området.
Oplæg ved Skovgro, Roskilde Oplevelseshavn og Red Isefjord

God tid til pause - åbent ved foreningsstandene

Fagligt indlæg 2: Sammenhængende naturområder – hvorfor er der brug for dem, og hvilke muligheder giver treparten?
Oplæg ved Danmarks Naturfredningsforening

Det gør vi allerede – indlæg om Nationalpark Skjoldungernes Lands projekter

Et lodsejerperspektiv – indlæg ved en lodsejer & landmand der allerede er i gang med naturtiltag

Afrunding

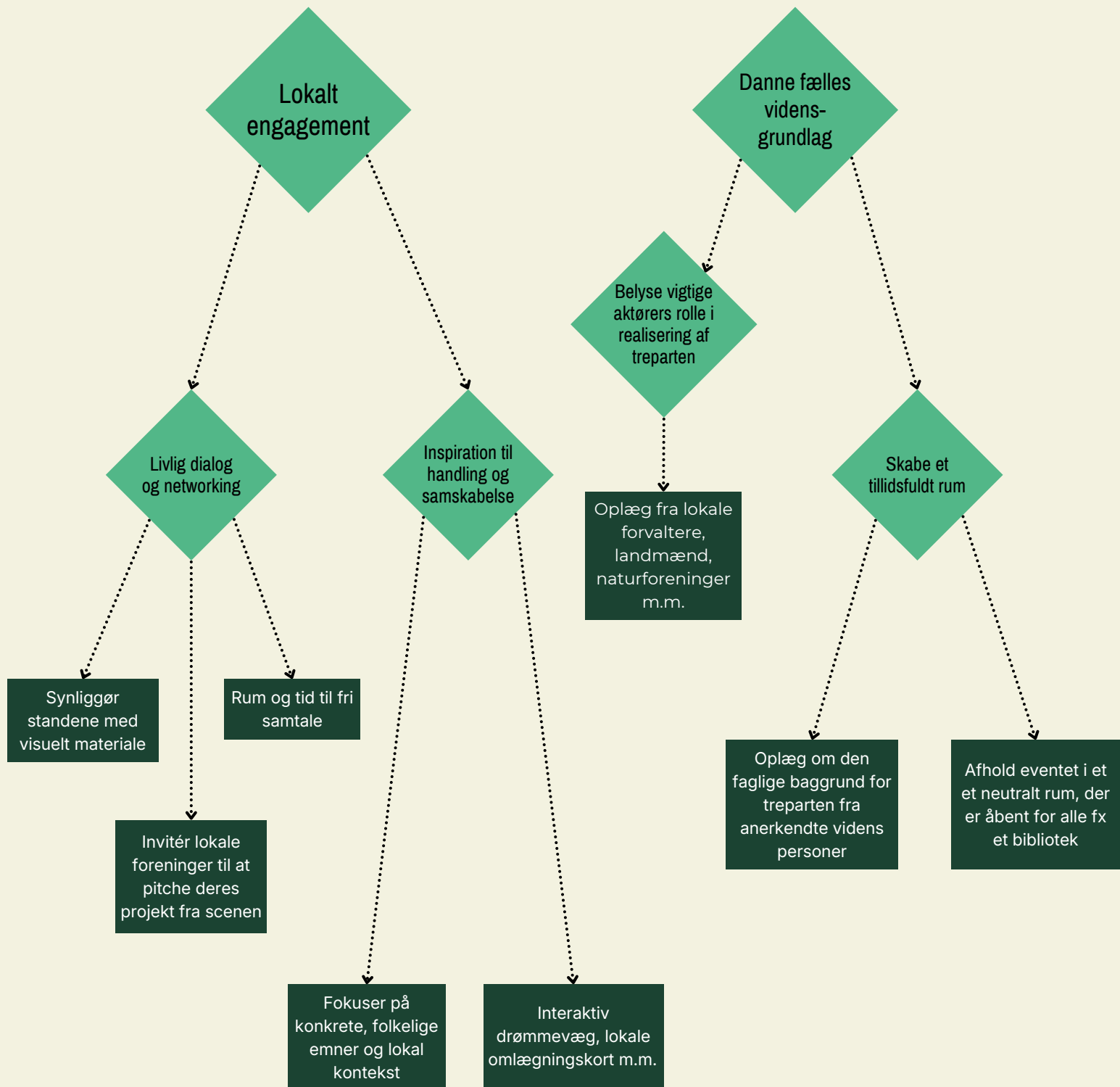
Åbent ved standene

Fællesmiddag

Kulturelt indslag: Litteraturoplæsning og musisk talk om forholdet mellem menneske og natur.

Vision for temadagen

Vigtige overvejelser i processen

Et arrangement som dette, med mange forskellige elementer og aktører, kræver særlig opmærksomhed på nogle punkter. Her deler vi dem, vi fandt vigtigst.

1. Rammesætning

Start med jeres HVORFOR

Hvad er jeres formål? Er det at:

- Skabe netværk mellem foreninger?
- Få flere borgere aktivt engageret?
- Påvirke den politiske proces?
- Skabe fælles vidensgrundlag?

Lad svaret styre jeres valg gennem hele processen.

Succeskriterier

Overvej både "hårde" og "bløde" succeskriterier. Det er dem I bruger til at vurdere programmets elementer.

- **Hårde kriterier kan være:** Deltagerantal og -spredning, antal og spredning af involverede foreninger, repræsentativitet i oplægsholdere/aktører, tidsplan overholdes, logistik kører
- **Bløde kriterier kan være:** Nysgerrighed og aktivitet ved standene, aktiv publikumsdeltagelse, samtaler og indlæg holder den gode tone, andre?

Hvem er de vigtigste aktører?

Med fokus på borgere og civilsamfund som både målgruppe og emne var **foreningerne** lige så vigtige som de klassiske videnspersoner og parter i treparten. Det var en dag med foreninger og borgere – *for* foreninger og borgere.

Hvad kendetegner så "oplagte foreninger" til foreningsbordene?

Vi endte med at få besøg af DN's lokalafdeling, DOF's lokalafdeling, Nationalparken, Klimaskovfonden, Skovgro, Red Isefjorden, Oplevelshavnen Roskilde, Danmarks vilde natur, det lokale Friluftsråd og et kogræsserlaug.

Vi havde også inviteret Dansk Tang (en kommerciel social virksomhed), Andelsgårde, Den Regenerative Landbrugsskole, Landbrugsskolen Sjælland og tre afdelinger af LandboUngdom, som ikke kom. Tænk over:

- Naturforeninger – men også landbrugsorganisationer og kommercielle aktører
- Lokalafdelinger – men overvej også nationale organisationer med lokal tilstedeværelse
- Foreninger med fancy materiale – men også græsrodsinitiativer uden budget til materiale

Hvordan valgte vi oplægsholdere og foreninger?

👉 **Vigtigt:** Der er altid nogle aktører, man har nemmere ved at tale med og involvere end andre. Gamle samarbejdspartnere, ligesindede mv. Det gør det endnu vigtigere at tænke 'de andre' aktører ind fra start.

Selvom eventet ikke skulle indeholde en politisk debat mellem parterne, var det vigtigt, at alle perspektiver var repræsenteret. Fokus var på, hvordan alle kan være med til at forbedre tilstanden for naturen og hvordan den grønne trepart kan spille en rolle, men hvis vi kun havde haft naturforeninger med, ville det (næsten) være det samme som at sige, at naturarbejde ikke er noget f.eks. landmænd laver – eller kommunen for den sags skyld.

👉 **Vigtigt:** Kend den lokale kontekst. Er der særlige interesser i netop dette område? Er der strid om kystnær natur? Er skovrejsning et stort emne? Er der strid om viden og perspektiver? Tag hensyn til det i både valg af oplægsholdere og foreninger.

Vær modige med formatet

Giv foreningerne meget plads – også selvom de ikke er professionelle oplægsholdere. Deres autenticitet skaber tillid.

2. Planlægning & kontakt til aktører

Kontakt til foreninger og oplægsholdere:

- Få et foreløbigt program og koncept hurtigt på plads og send det til de inviterede.
- Vær så konkret som muligt med planen, indholdet, forventninger og hvem der ellers kommer.
- Vedligehold kontakten, så foreningerne ikke glemmer det. Find ud af, hvordan det bliver nemt at deltage.
- Indhent konkrete ønsker fra foreningerne: Hvor meget bordplads? Vægplads? EI? Gulvplads? Skal noget stå ude? Er der nogen de vil stå sammen med eller dele bord med? Sætter I selv nogle rammer for pladsen?
- Til dem, der pitcher og til de faglige oplægsholdere: Aftal indhold, vinkel og varighed tidligt; sørg for at oplæggene ikke er politiske, men faglige; aftal hvordan I styrer tiden; afhold evt. flere "sparringssamtaler" med de vigtigste oplægsholdere; få præsentationer i god tid.
- Tag individuelle samtaler eller hold et fælles online møde. Et fælles møde betyder, at foreningerne møder hinanden tidligt og skaber fælles forståelse, og det er mindre tidskrævende for jer. Til gengæld får nogle foreninger ikke stillet deres specifikke spørgsmål, og det kan være svært at finde et tidspunkt, der passer alle – så I måske alligevel skal holde flere møder.

👉 **Vigtigt:** Vær ude i god tid, og bliv ved med at søge efter nye foreninger til I har fyldt salen.

💡 **Læring:** Nogle foreninger kom med meget, andre med lidt. Tydeligere forventningsafstemning om pladsen og andre behov som f.eks. skærm og bannere havde gjort det nemmere at give god plads til alle.

💡 **Praktisk tip:** Vi bad om slides på forhånd og samlede dem i én PowerPoint, som vi havde klar på dagen. Det sparede tid ved skift mellem oplægsholdere.

3. Planlæg rummet

Bliv helt skarp på, hvor mange stande der er plads til i rummet, når der også skal være et, forhåbentligt, stort publikum.

- Er der restriktioner på, hvordan I må bruge pladsen f.eks. fra brandmyndigheder?
- Skal der også være plads til installationer mv?
- Skal foreningsbordene være i samme sal hvor oplæggene foregår, og hvis ikke, skal de så være bemanded hele tiden eller kun i bestemte sessioner?

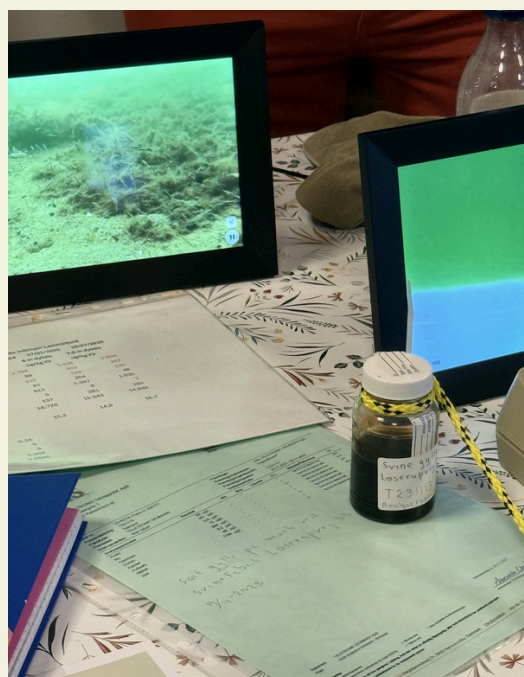
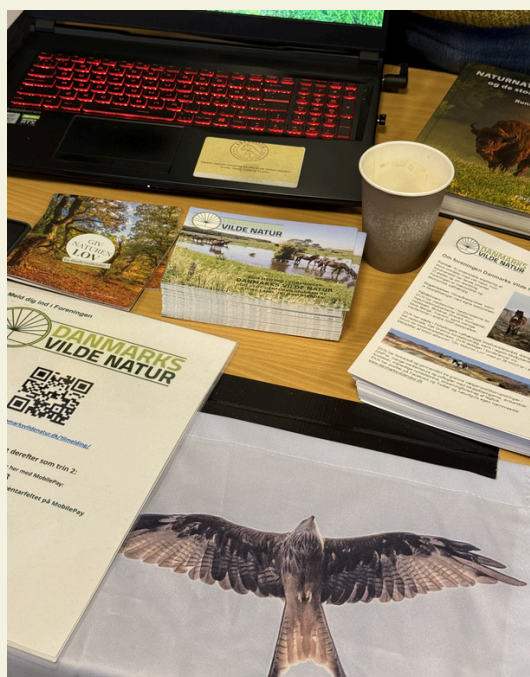
💡 **Læring:** Vi gik fra at tænke i stande af samme størrelse til at tænke i:

- Foreningsborde i forskellige størrelser.
- Mulighed for at to foreninger kunne dele et bord (dem der ikke havde så meget materiale).
- En foreningsvæg med opslagstavle hvor alle kunne sætte materiale op, hvis ikke de kunne have en stand eller skulle gå tidligt.
- Skabeloner til foreninger uden materiale.

Støt op om tværgående samtaler

Vi faciliterede ikke aktivt samtaler mellem foreningerne, og det kunne vi godt have tænkt mere aktivt ind i planlægningen. Tænk over, om foreningerne bare skal tale med dem, de plejer – eller om I har ambitioner om at skabe nye relationer. Hvis det sidste: hvordan faciliterer I det?

- Bordplacering der blander typer af foreninger?
- Opgaver der kræver samarbejde?
- Faciliteret samtale på scenen mellem forskellige foreningstyper?

4. Markedsføring

Hvad gjorde, at vi fik mange deltagere?

Vi kombinerede:

- ✓ Sociale medier (eget netværk)
- ✓ To annoncer i lokalavisen
- ✓ Bibliotekets egne platforme
- ✓ Nyhedsbrev til eget netværk
- ✓ Direkte kontakt til foreninger, kommuner, forskere, grundejerforeninger, spejdere, lystfiskere, bofællesskaber

👉 Og vigtigt: vi opfordrede og hjalp deltagende foreninger med at sprede invitationen – pludselig er der mange der deler det!

Et særligt hit:

Vi inviterede tre gymnasieklasser der arbejder med treparten i deres fag. Det var populært hos de (lidt ældre) aktører at have et ungt publikum og det bidrog til folkemødestemningen. Alle aktører, vi talte med, var glade for de unges deltagelse - og ville gerne have haft mere af det.

5. Afvikling

Opsætning

- Giv foreningerne god tid til at sætte op.
- Vær til stede for at hjælpe og koordinere opsætning.
- Sørg for, at alle ved hvor deres plads er, f.eks. med skilte på bordene.

💡 **Praktisk tip:** Der er altid flere praktiske opgaver end man tror. Hav "praktiske grise" klar til at springe til.

💡 **Tidsstyring:** Mennesker der brænder for en sag, kan ofte tale længe om den, og 10 minutter er ikke meget. Husk at deres oplæg mest skal ses, og italesættes, som en invitation til at tale videre nede ved bordene. Brug evt. et gult og grønt kort til oplægsholderne. Grønt kort = 5 min tilbage; gult kort = 1 min tilbage.

Publikumsinvolvering

- Gør aktivt opmærksom på alt det, man kan opleve i pauserne.
- Tal studeholderne op fra scenen – tak dem og inviter publikum til at besøge dem.
- Faciliter dialogen hvis den går i stå.

Dokumentation og formidling - sørg for at samtalen fortsætter efter eventet

- Tag billeder og video gennem dagen.
- Husk at få samtykke til brug af billeder.
- Dokumentér også stemningen, ikke bare oplæggene.
- Samarbejd med foreningerne om at fortælle om eventet bagefter og hvad det evt. fører med sig.

6. Opfølgning

Husk at takke alle - helst på mail og gerne med en enkelt refleksion

Oplægsholdere, stadesholdere, biblioteket, frivillige hjælpere mv.

Del og synliggør

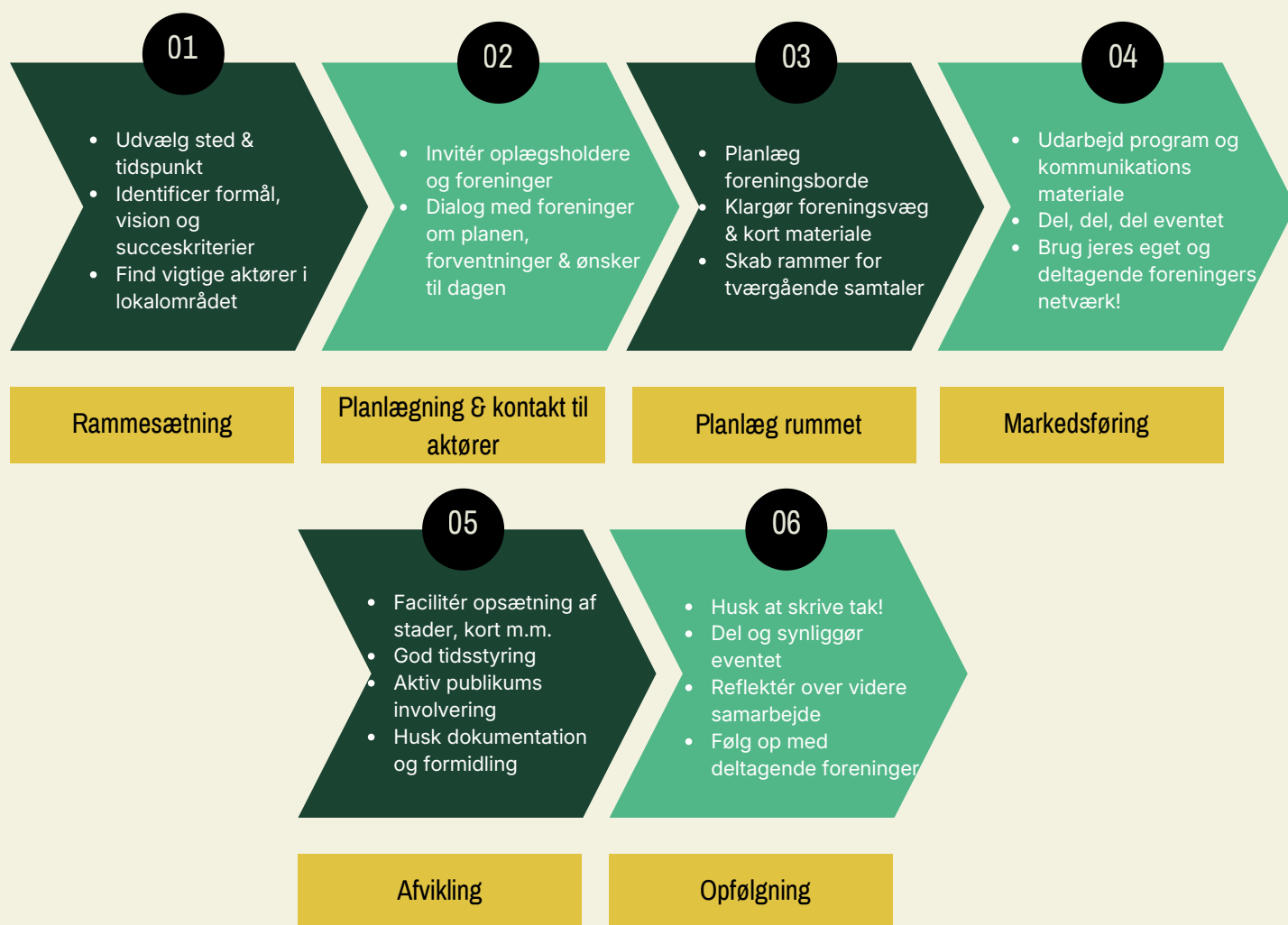
- Bed om lov til at dele oplægsholderes slides (gør det på forhånd!).
- Del billeder og opsamling.
- Brug lejligheden til at dele hinandens historier på sociale medier.

Lær videre

- Tag opfølgende snak med deltagende foreninger for at lære til næste gang og give dem mulighed for at få delt frustrationer, hvis der er nogle.
- Hvad er næste skridt for samarbejdet? Er der noget konkret, som allerede skal nævnes, eller skal det blot være at tage temperaturen på lyst til mere? F.eks.: Fælles naturplejeprojekt? Løbende netværksmøder? Ny temadag om andet emne?

Vigtige overvejelser i processen

Kontakt og spørgsmål

Har du spørgsmål eller vil du høre mere om vores erfaringer? Så er du meget velkommen til at kontakte os:

Marie Holt Richter: marie@go-roskilde.dk

Troels Dam Christensen: troels@go-roskilde.dk

Held og lykke med jeres temadag!

Temadag om den grønne trepart - inspiration til et event med folkelig oplysning og lokal samskabelse i fokus

Udgivet juni 2026

Udgivet af: Grønt Omstillingsforbund – Roskilde

www.go-roskilde.dk

Forfattere: Marie Richter, Troels Dam Christensen og Julia Kampmann
Grønt Omstillingsforbund – Roskilde – Gruppen for Grøn Trepert

Fotos og illustrationer: Grønt Omstillingsforbund – Roskilde

Rapporten er en del af projektet Nye landskaber, nyt natursyn, nye samspil, der er støttet økonomisk af Novo Nordisk Fonden (NNF25SA0106232).

